

16 февруари 2016 г.

ПРИЗИВ

За спешни действия по ускоряване на реформата в образованието

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ):

1. Изразява своята дълбока загриженост от:

- Все по-острата липса на подготвени кадри в широк спектър професии в областта на машиностроенето, електротехниката, транспорта и логистиката, здравеопазването, образованието и информационните технологии - както с висше, така и със средно професионално образование;
- Все по-ниското равнище на грамотност сред младите хора в страната – измерено, както посредством абсолютни показатели, отразяващи неграмотните лица в България, така и посредством все по-лошото качеството на говоримия и писмен български език, ползван ежедневно от гражданите на страната ни;
- Факта, че през 2015 г. свободните кандидат – студентски места бяха с 15 000 повече от броя на завършващите ученици.

2. Напомня за спешната необходимост от реформи в областта на професионалното и висшето образование и ориентиране на образованието към нуждите на бизнеса. АИКБ настоява за спешни действия за повишаване броя на учениците в професионалните училища, особено по дефицитни, но непопулярни професии и специалности, увеличаване броя на лицата, завършили висше образование по търсени от бизнеса професии и подобряване на адекватността на системата за образование спрямо потребностите на пазара на труда, по начин, който да гарантира прехода от образование към заетост. Реформата на професионалното образование задължително трябва да включва:

- мерки за повишаване на привлекателността на търсените от бизнеса професии, за които липсват кандидати в професионалните училища;
- мерки за промяна на план-приема на ученици в професионалните училища;
- разширяване на обхвата на т.нар. „защитени“ професии и допълнителни стимули за учениците, желаещи да се обучават по тях, включително и чрез отпускане на държавни стипендии;
- допълнителна мотивация и стимули за учителите, работещи в професионалните училища.

АИКБ напомня, че това може да бъде постигнато само посредством развитие и задълбочаване на връзките между образование и бизнес, както и с оптимално оползотворяване на средствата от Оперативна програма “Наука и образование за интелигентен растеж“. Смятаме, че е необходимо прецизиране и оптимизиране на процедурата по определяне на така наречените "защитени професии".

3. Апелира към новия екип на Министерството на науката и образованието да потърси и постигне консенсус с работодателите и други заинтересовани страни по отношение на основните параметри на образователната реформа. Настояваме също за устойчивост на предприетите мерки и за прекратяване на непрекъснатите промени на условията в областта на образованието, които водят до допълнително дестабилизиране на системата. Смятаме, че трябва да се ускори работата по изготвянето и внасянето в Народното събрание на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионално образование и обучение. Необходимо е да се изостави порочният принцип на финансиране на образованието „парите следват ученика/студента“ и да се ограничи разкриването на нови висши училища, като се завишат изискванията.

4. Призовава новия екип на Министерство на образованието за незабавни консултации с бизнеса по поставените въпроси и изразява своята готовност за активно сътрудничество за намиране на работещи решения.